

Motion till riksdagen 2020/21:2599

av **Sofia Westergren och Marie-Louise Hänel Sandström**
(båda M)

Tobaksfri skoltid

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ersätta lagen om rökfri skolgård med en lag om tobaksfri skoltid och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I dagsläget använder ca 30 procent av landets gymnasieelever i årskurs 2 någon form av traditionell tobak. Därutöver uppger närmare fyra av tio att de testat e-cigarett, och en femtedel uppger att de har testat vitt snus. Nio av tio tillfrågade 14–18-åringar uppger ”kompisars påverkan” som främsta anledning till att börja röka. Även i fråga om nya tobaksprodukter toppar ”kompisars påverkan” listan över tänkbara orsaker till att testa. Det innebär att om ingen använde tobak synligt skulle heller ingen känna pressen att börja. Det är också den mest troliga förklaringen till att åtta av tio elever själva vill ha en tobaksfri skoltid – för att slippa känna pressen att testa något som man egentligen inte vill.

Lagen om rökfri skolgård infördes 1994, och nu är det hög tid att den uppgraderas för att dels inkludera samtliga hälsoskadliga och beroendeframkallande tobaksprodukter, dels råda bot på den gränsdragningsproblematik som ”skolgården” utgör.

Många rektorer och lärare vittnar om hur svårt det är att hindra elever från att röka på rasten, då detta enligt lag är fullt tillåtet i direkt anslutning till skolans entré. På vissa skolgårdar har man målat upp en gräns och tillåter rökning hela vägen fram till skolans ytterdörr (se bifogad bild). Många innerstadsskolor saknar dessutom helt skolgård och där blir rökningen helt tillåten i direkt anslutning till skolan.

Sverige är numera det enda landet i Norden som tillåter tobak under lektionstid. Snuset förekommer fritt i många klassrum, och okunskapen om nikotinets inverkan på den unga hjärnan och den kognitiva förmågan är skrämmande låg. Enligt FN:s barnkonvention och WHO:s tobakskonvention har alla barn rätt till en god hälsa och att få ta del

av den information som främjar ett hälsosamt liv. Här underpresterar Sverige grovt då elever tillåts använda tobak under skoltid och även i hög grad undanhålls viktig information som kan motivera till ett tobaksfritt liv. Färre än hälften av tillfrågade 14–18-åringar uppger att de fått ingående information om tobak i skolan.

För att skydda barn och unga från att exponeras för tobak under skoltiden bör lagen om rökfri skolgård uppgraderas till en helt tobaksfri skoltid.

Sofia Westergren (M)

Marie-Louise Hänel Sandström (M)